

SCHONE RIVIEREN HACKATHON 2022

Challenge: Sanitaire wegwerpproducten en riooloverstort in rivieren

Sanitair afval komt via consumenten, door de wc, via riooloverstorten in het milieu terecht. Ondanks dat producenten maatregelen hebben getroffen om de vezels in vochtige wegwerpdoekjes aan te passen, groeit de productie jaarlijks en zijn er voor consumenten vele varianten op de markt die op elkaar lijken en synthetische stoffen bevatten. Door onduidelijke markering en al dan niet bewust verkeerd gebruik komen er in Nederland jaarlijks 5-34 miljoen vochtige doekjes via riooloverstorten in het oppervlaktewater terecht. Hoe kan worden voorkomen dat sanitair afval via rioleringen in het oppervlaktewater en onze rivieren terechtkomt?

Challenge

Welke productvereisten, markeringsvoorschriften, bewustmakingsmaatregelen en regels kunnen we voor sanitaire doekjes ontwikkelen om ervoor te zorgen dat varianten van wegwerpdoekjes met synthetische stoffen niet in het riool terechtkomen?

Huidige situatie

Het aanbod van wegwerpdoekjes (o.a. vochtig toiletpapier, babydoekjes, reinigingsdoekjes, schoonmaakdoekjes) door producenten groeit, is gevarieerd en groot, dit maakt het gebruik van wegwerpdoekjes complex. Wegwerpdoekjes veroorzaken verstoppingen en schade aan rioleringen waardoor sanitair afval in het milieu belandt. De kennis van Nederlanders van wat wel en niet in het riool thuishoort is niet voldoende en het aanbod is lastig te onderscheiden. De feedbackloop van het geloosde afval terug naar de lozer ontbreekt.

Deelnemers

producenten, waterschappen, retailers, waterschappen, rioolbeheerders, beleidsmakers, gedragswetenschappers en consumenten

Oplossing

Deze challenge raakt producenten, retailers, brancheorganisaties, waterschappen en rioolbeheerders. Het is van belang om als keten aan concrete verbeteringen werken voor de verduurzaming van de productieketen en het consumptiegebruik van sanitaire producten. *Denk aan ontwikkelingen in natuurlijke vezelmaterialen, bewustwordingsmaatregelen, beleidsvoorstellen, ontwerpbenadering van verpakkingen waarbij het consument- en milieuperspectief belangrijk is.*

Waar zijn we niet naar op zoek:

Verschuiving van het productprobleem naar de consument.

Criteria voor de oplossing

- Oplossingen hebben een dempend effect op plasticproductie
- Oplossingen hebben een significant effect op terugdringen zwerfafval
- Implementatie van de oplossing is binnen een tijd (of termijn) behaald
- De kosten mogen een succesvolle implementatie niet in de weg zitten
- Oplossingen zijn kansrijk om sectorbreed gedragen te worden

Subvragen die bij de challenge horen.

1. *Welke productvereisten en markeringsvoorschriften kunnen we voor flushable producten / doekjes ontwikkelen?*
2. *Hoe kan het juiste gebruik van sanitaire doekjes worden gestimuleerd? Welke bewustwordingsmaatregelen en landelijke voorlichtingscampagnes kunnen hieraan bijdragen?*
3. *Welke beleidsmaatregelen en regelgeving kunnen het juiste gebruik ondersteunen?*

De Schone Rivieren Hackathon is onderdeel van Schone Rivieren, een initiatief van IVN Natuureducatie, Stichting De Noordzee en Plastic Soup Foundation. Schone Rivieren verzamelt met behulp van burgerwetenschap gegevens over de hoeveelheid, samenstelling en herkomst van rivierafval. Er zijn inmiddels meer dan 1000 vrijwillige rivierafvalonderzoekers opgeleid die in het voorjaar en in het najaar metingen uitvoeren. Het onderzoek is het grootste afvalonderzoek in de Nederlandse rivierdelta. De Schone Rivieren-aanpak richt zich op vier O's: Opruimen, Onderzoeken, Ontdekken en Oplossen. Het doel? Plasticvrije rivieren in 2030.